

A MY? JAK POKONUJEMY
PRZEPAŚCIE? REFLEKSJE WOKÓŁ
WIERSZA TADEUSZA RÓŻEWICZA

DOROTA
SZMIDT

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek

Recenzja merytoryczna – Sabina Furgoń

Bożena Świąch

dr Beata Rola

Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć:

A my? Jak pokonujemy przepaście? Refleksje wokół wiersza Tadeusza Różewicza
(1 godz. w kl. VI)

Cele:

Cel ogólny

Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich oraz innych tekstów kultury. Rozwijanie zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami.

Cele nauczyciela

Uczeń:

- czyta ze zrozumieniem tekst poetycki,
- formułuje odpowiedzi na pytania ogólne i szczegółowe,
- sporządza notatkę w wybranej formie – ciągłej, tabeli, mapy mentalnej, schematu,
- nazywa swoje stany emocjonalne,
- formułuje informację zwrotną.

Cele w języku ucznia:

- umiesz czytać ze zrozumieniem tekst poetycki,
- sporządzasz notatkę w wybranej formie – ciągłej, tabeli, schematu,
- potrafisz nazywać swoje uczucia i przeżycia,
- formułujesz informację zwrotną.

Metody/Techniki pracy:

praca z tekstem/planszą, rozmowa kierowana, swobodne generowanie pomysłów, następnie ich selekcja.

Formy pracy:

zbiorowa, grupowa, indywidualna.

Środki dydaktyczne:

karty pracy, lektura, arkusze papieru do wykonywania prac indywidualnych i zespołowych, flamastry, markery.

Opis przebiegu zajęć

Część wstępna

Poinformowanie o celu lekcji – postawienie pytania kluczowego, np.: *Co możemy zrobić, aby ludzie wokół nas nie doświadczali obojętności wobec ich problemów?*

Część właściwa

Uczniowie pracują z tekstem w grupach i/lub indywidualnie. Zadaniem nauczyciela jest wspieranie w sytuacji trudności. Po obserwacjach następuje wspólne zweryfikowanie wypowiedzi i/lub notatek.

Część zamykająca

Wykonanie przez uczniów ćwiczenia polegającego na nazwaniu ich uczuć i przeżyć:

- a) w trakcie szukania rozwiązań,
- b) w sytuacji poznania różnych propozycji.

Informacja zwrotna – uczniowie kończą zdania:

Już opanowałem/opanowałam umiejętność...

Rozumiem...

Muszę jeszcze przemyśleć...

Komentarz metodyczny

Uczniowie ze SPE mają pomoc: częściowo wypełnioną kartę pracy/kartki z niezbędnym słownictwem; nauczyciel zadaje pytania pomocnicze, udziela informacji zwrotnej o aktualnych osiągnięciach oraz wskazuje sposoby pracy nad pokonywaniem trudności.

Uczniowie mogą wykazywać się pomysłowością, dokonywać oceny koleżeńskiej. W myśl „głaskologii” (pojęcia z książki Miłosza Brzezińskiego pod takim tytułem, odwołującego się do „głasków”, czyli interakcji w zakresie m.in. wzmacniania samooceny) nauczyciel udziela pochwał za osiągnięcia, instruuje, jak uczeń może redagować tekst.

Podstawa programowa – obszar I. *Kształcenie literackie i kulturowe* oraz punkt 1. **Czytanie utworów literackich** – 1) [uczeń] *omawia elementy świata przedstawionego (...) obrazy poetyckie (...)* – w kl. IV–VI; 2) *rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne (...)*.

Realizacja treści nauczania jest powiązana z kształtowaniem kompetencji kluczowych głównie w zakresie **rozumienia i tworzenia informacji (p. 1.), [rozwaju] kompetencji osobistych, społecznych i (...) umiejętności uczenia się (p. 5.), przedsiębiorczości (p. 7.), świadomości i ekspresji kulturalnej (p. 8.)**.